

המדיניות הכלכלית והעסקים של מישפחת הורביץ:

כיצד העשיר ביטול הסובסידיות לחלב אח מישפחת השר * מבקר

המדינה בדק ולא חקר * מיסתורי החברה המישפחתית „יריב“

המדינה כמחלבה פרטית

לגבי ניהול ענייני המישרד עליידי השר ייגאל הורביץ. במהלך שנת 1978, שבה היה שר-התעשייה וכן בשנת 1977, הועלו מחירי מוצרי-החלב בכל עת שהוקטנו הסובסידיות, בהתאם לשיעורים שצויינו. העלאת מחירי מוצרי-החלב המיוצרים מ-חלב מסובסד היתה מוצדקת, ונועדה לפי צות על הקטנת התמיכה הממשלתית. אור לם מישרד-התעשייה נהג כל העת להעלות גם את מחירי המוצרים הקרויים „מעדי-נים“ (יוגורטים ופריגורטים למיניהם), למרות שלא ייצרו אותם מחלב מסובסד. אלא בעיקר מאבקת-חלב. ייצור המעדנים מאבקה, ולא מחלב ניגר, נתן כבר יתרון כלכלי ליצרנים, שכן ההבדל במחיר היה של 3.4 לירות לליטר חלב, לטובת המשי-תמש באבקה. עליידי העלאות מחירי ה-מעדנים ללא כל הצדקה, בכל עת שבה עלו מחירי מוצרי-החלב המסובסד, הגי-דילו אנשי מישרד-התעשייה את רווחי ה-מחירי המעדנים ללא כל הצדקה. כלכלני מישרד-החקלאות ומועצת-החלב נלחמו ב-העלאות אלה, אולם שר-התעשייה חתם עליהן תמיד. לפי תחשיבי הכלכלנית ה-בכירה במישרד-החקלאות, דליה הראל, הרוויחו יצרני המעדנים בתקופה זו 12 לירות לליטר חלב, רווח נקי בסופו של דבר הגישו הכלכלנים חלו-נה למבקר המדינה. שפורסמה בדין-וחש-בון לשנת 1978.

מוזאי שד חלב מעוקר ב„טנאי-נונה“ בקריית-מלאכי 30 אלף בקבוקים ליום

מים פנימיים במיפעל, המלאי המוחזק דרך-קבע, וכן גם ביום 18 בנובמבר, היה של שבוע. היינו: 180 אלף ליטר. תוספת הרווח המיידית, כתוצאה מהעלאות המחירי על חלב מעוקר היא, איפוא, לפחות 660 אלף לירות וייתכן כי הגיעה ל-1.8 מיליון לירות. רווח דומה, אם כי קטן יותר, היה גם באוקטובר, כאשר לא הוטל היטל על חלב מעוקר.

מעדנים

נושאי רווח

ב אוגוסט 1978 כיהן שר-התעשייה ייגאל הורביץ. בנובמבר 1979 שר-האוצר הוא ייגאל הורביץ. המחלבות ה-

ב יום הראשון שעבר, 18 בנובמבר, בוטלו לחלוטין הסובסידיות ל-מוצרי-חלב. במקביל לכך הועלו מחירי מוצרי-החלב בעשרות אחוזים. מחיר אחד המוצרים, חלב מעוקר, הועלה ב-110%. כדי למנוע רווחים קלים כתוצאה מ-אגירת-מלאי אפשרית, הוטלו היטלי-מלאי בגובה תוספות המחירים על כל מלאי המוצרים שניתן לאגורם. ההיטלים היו על גבינות קשות, חמאה ואבקת-חלב. למרי-בה הפלא, חלב מעוקר (להבדיל מחלב מפוסטר), שניתן לאגור כמה חודשים, כמו גבינות קשות, לא נכלל ברשימת המוצרי-רים שעליהם הוטל ההיטל.

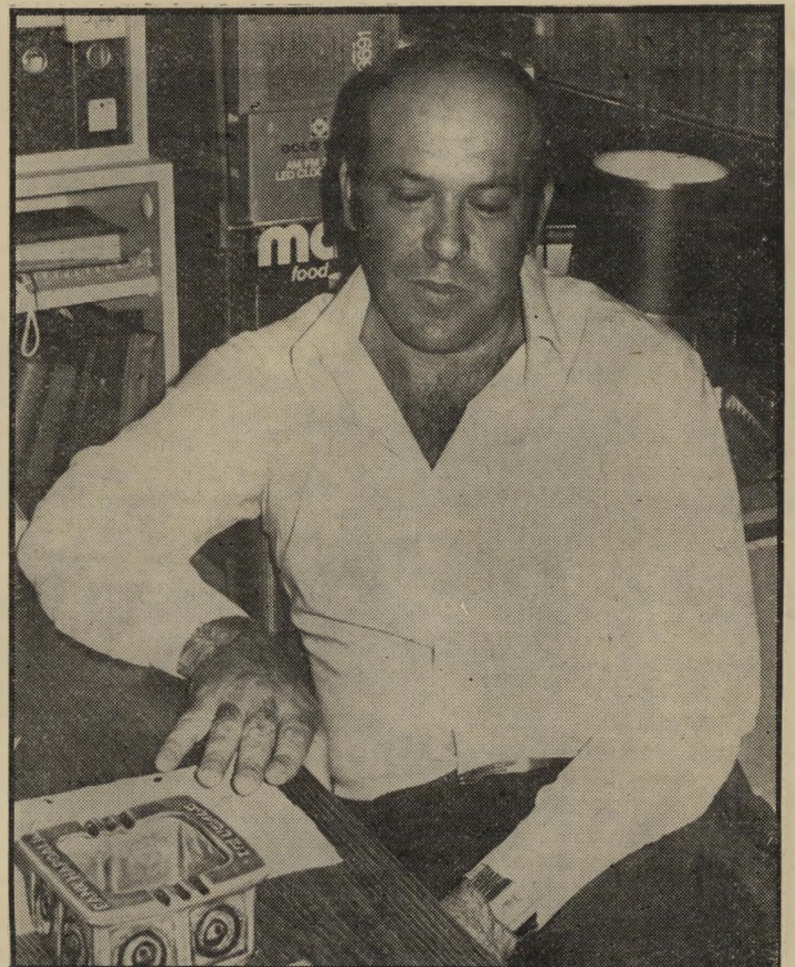
הפעם האחרונה שבה הוטל היטל-מלאי, כתוצאה מהעלאות מחירים והקטנת סוב-סידיות, היתה אוקטובר 1977. אז הועלו המחירים בממוצע ב-20%. גם אז, משום-מה, לא נכלל חלב מעוקר בין המוצרים שהוטל עליהם היטל.

כמיקרה, שני שדושים מייצור החלב המעוקר בישראל נמצא בידי מחלבות „טנאי-נונה“. היוצור השני תי הוא כפך 9 מיליון ליטר, ומזה מייצרות „טנאי-נונה“ 6 מיליון, והי יתר מחלבת „טרה“ שאף היא פרטית.

ב-18 בנובמבר הועלו מחירי החלב ה-מעוקר, ותוספת המחיר לליטר היא 11 לירות. טנאי-נונה מייצרות ביום 30 אלף ליטר, ולדברי מנהל המחלבות, יוני הור-ביץ, בנו של שר-האוצר, המלאי המוחזק

הוא של שני ימייצור בלבד, היינו: 60 אלף ליטר.

לפי הערכת אנשי מועצת-החלב וגור-

בעי-מיפעל יוני הורביץ אסור להרוויח?

מי היא חברת „יריב“?

כל נכסי מישפחת הורביץ מוחזקים עליידי חברה בשם „יריב — חברה למיטחר והשקעות בע"מ“. חברה זו (חברה פרטית, מיספרה 48506) נרשמה במאי 1967, והונה הנפרע מאז הוא 1000 (אלף!) לירות. מניותיה מחולקות כיום בחלקים שווים בין יונתן הורביץ ליואב הורביץ, בניו של ייגאל הורביץ. מניות האב הועברו לבניו ב-14 באוגוסט 1977.

לחברה שלושה מנהלים: יואב ויונתן הורביץ, וכן יהושע בן-יהודה מבני-ברק. בן-יהודה הוא עובד שכיר ב„מחלבות המאוחדות“, ועבד בהן כעובד בכיר עוד מטעמה של חברת „רסקו“, שמכרה את המחלבות ל„יריב“.

סמתי כיצד קבע יגאל הורביץ את הסוב-סידיות לאבקת-חלב בצורה שהועילה ל-מחלבות הפרטיות — וביניהן, כמובן, מח-לבות מישפחתו. (העולם הזה 2086).

לחסל

עוף מרוויח

ב בפרשת המעדנים יש למחלבות טנאי-נונה אינטרס ישיר. מחלבות אלה, יחד עם מחלבות שטראוס, מוכרות כמחצית מכל המעדנים בשוק, ומוכרות כ-4 מיליון ליטר מעדנים לשנה. הרווח שלהן מייצור מוצר זה בלבד, תודות ל-נדיבות לב שר-התעשייה ייגאל הורביץ,

מרוויחות שייכות כיום לבניו, יונתן ויר-אב, ומנוהלות עליידם. ייתכן, כמובן, כי יש כאן מיקרה פשוט של שיכחה מצד אנשי הממשלה, שלא שמו לב לחלב המעוקר בין המוצרים שהעלו את מחיריהם, תוך כדי הטלת היטל. האם הוגדל ייצור החלב המעוקר בצורה לא טבעית קודם לביטול הסובסידיות? יוני הורביץ מכחיש זאת בכל תוקף, ומציין, כי הייצור לא חרג מלמתו הרגילה. ברור, כי חקירה ממלכתית יכולה לבדוק בקלות נושא זה, הן לפי רישומי המיפעל הן לפי רכישות בקבוקים למילוי ממיפעלי זכוכית או מספקים אחרים. פרשת אי הטלת ההיטל על החלב ה-מעוקר אינה היחידה המעוררת שאלות